

EGYHÁZI- ÉS ISKOLAI SZEMLE

Felelős szerkesztő: DEBRECZENI ISTVÁN református lelkész

Megjelenik két hetenként, szombaton.

Előfizetési ára egész évre 60 Leí, fél évre 30 Leí, egyes szám 2 Leí.

Szerkesztőség: Salonta (Nagyszalonta) Református lelkész hivatala, a hová a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény küldendő. Kiadóhivatal: Oradea-Mare (Nagyvárad) Ferdinánd király-út Rákóczi-út) 14. szám. Előfizetési díjak, hivatalos hirdetések díja, reklamációk Konrád Géza címére Nagyvárad, Ór-utca 1. sz. küldendők.

Aratáskor.

Gal. VI. 7., 8.

A legszorosabb kapcsolat van a természeti és szellemi világ közt. Egy ugyanazon alkotó kéz nyomait hordja magán, mindakettő, olyanok, mint két könyv, amiknek bár a tartalmuk különböző, de egyugyanazon elme gondolatait tartalmazza mindenik. Helyesebben mondva, egyetlenegy könyv az mindkettő, csupán a mi véges értelmünk tesz köztük különbséget.

Ezen igazság tisztán meglátásán alapulnak az Ildvezítő tanításai. A szellemi élet örök nagy törvényeit könnyen kiolvasta a természet egyszerű jelenségeiből. Amikor például arra a nagyfontosságú kérdésre óhajt megnyugtató feleletet adni, hogy vajjon Isten az ember esdeklésére beteljesíti-e szükségét, azt mondja: „tekintsetek az égi madarakra”; „vegyétek eszetekbe a mezők liliomát”. A Teremtő gondot visel keze alkotásaira. Táplálja a hollót, felruhazza a mező fűvét, gondot visel pór-gyermekeire is.

Ebből a tanítási módból kiindulva tanítja Pál apostol is azt a nagy lelki törvényt, hogy **minden siker az életben úgy minőség, mint mennyiség dolgában a reáfordított munkával arányos.** — Amint ugyanis a természeti világban az, aki árpát vetett, buzát nem, egyes-egyedül árpát arathat, azonképen a lelki világban az, aki katonai dicsőségért küzdött, csak azt és nem szónoki hirnevet arathat. Továbbá aki ritkán vetett, keveset arat, aki pedig bőven vetett, az bőven arat. Aki többet tanult, az többet tud, aki keveset tanult, az keveset tud. — Ez a törvény.

Ha ezt a nagy életigazságot meg tudnák érteni az emberek, sok alaptalan reménykedéstől és ezáltal sok keserves csalódástól óvnák meg önönmagukat.

A természeti és szellemi világ közös nagy törvényét Pál apostol így fejezi ki: „**Ami vet. az ember, azt aratandja is.**” — Mindazok

a javak, amik után az ember esdekel, két nagy csoportba oszlanak szét. Az egyik fajta javak után a testünk óhajtozik, a másik fajta után a lelkünk. A különbséget köztük mindenki ismeri. Tudja, más a testi jólét és kényelem és más a lelki nyugalom és belső megelégedettség. Ezek jelentik a szellemi életben a kétféle aratást. Az elnyerhetősükre fordítandó munka is kétféle, egymástól merőben különbözők. Amelyik munka biztosítja az egyiket, semmiképen sem biztosíthatja a másikat. Egy szemernyre sem becsüljük le a világi javakat. Esztelenség volna ezt cselekedni. Kényelem, bőség, siker, gondatlan élet, rang, társadalmi állás... mind becses javak. Mi csak azt állítjuk, mert az élet törvénye azt igazolja, hogy **az ezek megszerzésére fordított munka nem biztosít egy parányi lelki áldást sem.** — Megfordítva, a lelki javak megszerzésére fordított fáradság, nem szerez világi jó-módot, hirnevet, dicsőséget. A hegyi beszédben azt mondja Jézus: „Boldogok a tiszta szívűek... **mert ők az Istent meglátják.**” — És nem azt, hogy... bővelkedni fognak világi vagyonban. — „Boldogok akik bíznak... **mert ők megvigasztaltatnak.**” — És nem azt mondja: mert hirnévben magasra emelkednek. — Ezen a világon mindennek meg van a maga ára. Azon az áron azt a bizonyos dolgot lehet megszerezni csak és semmi más egyebet. Senki két urnak nem szolgálhat, mert vagy az egyiket kell, hogy megcsalja, vagy a másikat; legjobban pedig önönmagát. Aki hadi dicsőségre vágyik, annak életét kockára kell tennie; ennek ez az ára. Aki tudós akar lenni, annak sok álmatlan éjszakát kell a könyve mellett eltöltenie; ennek meg ez az ára. Aki nagy államférfiu akar lenni, annak a tömeg rosszakaratával kell sokat viaskodnia; ennek ismét ez az ára... stb. De egyiknek árán a másik sikerét elérni nem lehet. Könyvek mellett átvirrasztott éjszakák árán hadi dicsőséget szerezni nem lehet. Aki egész életén át földet mivelt, az jó szabómester nem lehet. Aki árpát vetett, az buzát nem arathat.

Hétköznapi igazságok ezek, mégis éppen ezen a ponton követik el mégis az emberek a legtöbb hibát. A testnek vetnek és mégis lelki áldást várnak. Vagy megfordítva a léleknek vetnek és testi jókat remélnek. Az élet örök nagy törvénye pedig ez: „**amit vet az ember, azt aratandja is**”. Ezt meg nem értve szélteben, hosszában hangzik a panaszszó az élet javainak helytelen szétosztásán. Mindig azt halljuk, a vallástalan ember boldogul ebben a világban, a jó keresztény pedig nem. A valóság pedig az, hogy ez a világ sokkal jobban van megteremtve, mint azt mi tudnók, ha reánk bíztnák. Minden cselekedet elnyeri itt előbb-utóbb a maga megérdemlett jutalmát.

Azért ha elkeseredik a lelked istenfélő jámbor atyámfia, hogy a te becsületességed világi boldogulásodnak mily nagy akadály, még a táglelkiismeretű szomszédod irigylésre méltóan halad előre, ne feledd el, hogy te éppenugy haladhatsz, csak fizess meg ugyanazt a bért érte, amit ő megfizetett. Hazudj, csalj, lopj, áldozd fel szived tisztaságát, lelked csöndességét, éjszakáid álmait a felfedeztetéstől való félelem miatt. Ha ezt megteszed, te is boldogulsz; amha nem, ha becsesebbnek tartod a lelked csöndes békéjét, a szived tisztaságát, becsületedet, akkor ne légy igaztalan és ne panaszkodj. Amit vet az ember, azt aratandja is.

Robertson után

Bokor Sándor.

Az aratni való sok, de a munkás kevés.

Az Üdvözítő körül ott tolong, jajgat, esdekel a betegek, bénák, nyomorultak, szabadulás után epekedők sokasága. Talán egy gazdag árpavetés mellett halad el, melybe akkor álltak bele az aratók. Végig néz előbb a még lábbon álló kalásztengeren, majd a körülvevő szerencsétleneken és tanítványai kicsiny csapatán. Mennyire hasonló e két kép: az aratni való sok, de a munkás kevés.

Az immár végét érő aratás napjaiban olyan sokszor elevenedett meg a festői kép lelkemben. Emberi kívánság szerint, szegénységünkhöz mérten talán többnyire szűkös volt az aratás, de alig fogták meg a kaszát a kezek, már vészterhes felhők gyülekeztek, vagy csakhamar pihenni állt meg s a tag végét fűrkészte a fáradt arató. Egyszerre sok lett az aratni való és a munkás kevés.

Lelkem ilyenkor a lelki mezőkre szállt: a mi munkánk drága mezőire, hol a mi aratásunk is vetés, de a vetésünk ritkán aratás, vagy szűk aratás. És mégis drága ez nekünk, mert munka, áldott, szent munka és drágák, akik között és

akiknek lelkében végezzük, mert testvéreink fájban, nyelvben, hitben, szeretetben és reménységben. Sokszor azt hisszük: kevés a munka, de ha felettünk gyűlnek a felhők viharral, vésszel, vagy fáradtak vagyunk a kezdet kezdetén, egyszerre sok lesz az aratni való és a munkás kevés.

Meg se látjuk mindig, vagy azt hisszük: nincs még itt az aratás: a munka ideje, de szüntelen hangzik felénk az ébresztgető szó: „emeljétek fel szemeiteket és lássátok meg a tájékokat, mert megértetek az aratásra!” Sokszor nem látjuk és nem látunk semmit, mert tekintetünket lefelé irányítják a gondok, lelkünkől elzárják a látást a küzdelmek, de zeng a szó: emeljétek fel szemeiteket! Emeljétek fel, mert felülről jó a világosság és így a látás.

Látunk mi is; egyházi életünk terén sok aratni valót: sürgős, nehéz de életet ígérő munkát. Legsürgősebb, mert felettünk vannak a felhők, a nevelésügy, az iskolák kérdése. Ha nem sietünk, vagy gyöngye erővel állunk a munkába, leszakad a felhő, aratás nélkül pusztítva el sok megszentelt régi vetésünk. A másik munka együtt jár ezzel: a lelki élet mélyítése, az igazi vallásosság fejlesztése, fokozása, Krisztus tanainak életté alakítása. Sokszor nem aratás ez, még csak nem is vetés, hanem szántás és ugarolás, mert előlről kell kezdeni mindent egészen az ősi parlagok feltörésénél. Ezzel szintén egy, de mégis külön munkával kell megérlelni a gyümölcsöt: az áldozatkésztséget, fokmérőjét a vallásosságnak és alapját egyházunknak és minden intézményünknek. Emeljük fel szemünket és lássuk meg azokat, kikhez eljutni nem tudunk, mert „szétszórattak”, mint ritka vetések, miket össze sem hord a sarló. Pedig el kell mennünk, nem elszálló, hanem megmaradó írott szóval, nehogy mások arassák le, hanem szilárdan megálljanak. Híterősítő, építő írások és mindenek előtt népies egyházi lap kiadása adják a nem sokáig halasztható munkát! De emeljük még feljebb tekintetünket és nézzünk messzebb. Másutt is aratnak tul a határokon, hegyeken, sőt tengereken is tul. Vajjon mit aratnak, vajjon hogy aratnak? Mintha szebb, gazdagabb volna a termésök. Irigyeljük-e? Ellenkezőleg! Hiszen, ha a mienk szegény, talán az övékből nekünk is jut, mindenekfelett pedig megtanuljuk, hogyan érhetünk el mi lelki vetéseinkben gazdagabb aratást. Tanuljunk külföldi testvéreinktől, kereszünk és teremtsünk velük állandó kapcsolatot! Mennyi még a meglátni, az aratni való: a munka, de a munkás kevés.

„Kérjétek az aratásnak Urát, hogy küldjön munkásokat az ő aratásába”. Kérjük, hogy küldjön bennünket hittel és szeretettel. A hit önma-gunkban is erőt ad, a szeretet pedig egymás által.

Külön-külön gyengék vagyunk, de együtt, egymást támogatva, erősek lehetünk és erősek leszünk! Mi lelkipásztorok magunkban sokszor kevesen vagyunk, de kérjük Istent, hogy küldjön munkásokat, világi apostolokat. Aztán igyekezzünk magunk is szerezni és nevelni. Közvetlen munkatársakat, kik előbb oldalunk mellé, majd helyünkre álljanak. A mai ifju nemzedékből a jövő lelkipásztorait. Ma, midőn az iskolából kikerülő ifju jobban tervtelenül áll, mint valaha, nyerjük meg őket e pályára, hol legtöbbet használhat fájának, egyházának.

Az aratni való ezzel is több, de így lesz több a munkás is és lesz gazdagabb, áldottabb aratásunk!

Debreczeni István.

Külföld

Skótok és amerikaiak a romániai reformátusokért. Közel száz éve, hogy fennáll Budapesten a skót református misszió, melynek célja, hogy állandó kapcsolatot tartson fent a magyarországi és skóciai reformátusok között. Mint hírlik, elhatározták a skótok, hogy legközelebb Kolozsváron is fognak egy tőlük delegálandó angol lelkész vezetése mellett ily missziót felállítani, mely, — mint a budapesti — hivatva lesz romániai magyar theológus ifjaknak angol egyetemeken való továbbképzését anyagilag elősegíteni, általában az itteni magyar és az angol reformátusok közt a legelénkebb anyagi és szellemi kapcsolatot fenntartani. A presbiteri világszövetség f. év tavaszán Amerikában, Atlantic City városban tartott hatalmas konferenciát, melyen Észak-, Közép-, Délamerika és Kanada képviselői óriási számban jelentek meg. A magyar ref. egyházat Budapest egyik kiváló, agilis lelkésze Takaró Géza képviselte, kinek angol nyelven tartott előadását a konferencia nagy figyelemmel és kitüntető szeretettel hallgatta. A hatalmas előadás visszhangjaképpen elhatározta a kongresszus, hogy külön bizottságot választ a magyar reformátusok helyzetének tanulmányozása végett, hogy Kolozsvárt 25 ezer dollár — mintegy 4 millió lei — költséggel, zsidókat evangélizáló missziót fog szervezni, melynek egyik célja az is lesz, hogy anyagilag segítségére legyen Romániában a magyar református lelkész és tanítóképzés ügyének. Végül határozattá emelték azt is, hogy az erdélyi magyar reformátusságot ruhával és könyvekkel fogják segíteni.

Dr Gy. J.

Megjelent dr Caba Agoston és Nagy Vilmos által írt „Románia Földrajza”, ugy a IV-ik elemi iskolai, mint a középiskolák részére írt földrajz-könyvek. A szép kiállítású könyvek Béres Károly könyvnyomdájában készültek.

Egyházi hírek

Egyházkerületünk helyzete. A Bukarestben járt küldöttségnek a miniszteriummal való megállapodása alapján kerületünk elnöksége e hó közepére szervező gyűlés összehívására kért engedélyt abban a reményben, hogy — amint biztatást is nyert, a legrövidebb idő alatt elintézhető lesz e régen vajdó ügy. A felterjesztésre nemrég jött meg a válasz, mely szerint a miniszterium e gyűlésnek október haváig halasztására kéri az elnökséget, mivel a kormány nagyon el van foglalva az alkotmányt érintő kérdésekkel és jobbnak véli, ha a vallásszabadság megóvására vonatkozó elvek megállapítása után fogunk kerületünk ügyével foglalkozni. Tekintettel arra, hogy így minden ismét nagy halasztást szenved, a magunk részéről szükségesnek látnánk, hogy kerületünknek legalább vezető tényezői addig is összegyűljenek és egyházainkat a főbb dolgokban, legfőképpen pedig az iskolai ügyekben irányítsák és szervezzék.

Egyházi gyűlések engedély nélkül. A belügyminiszter 17.644. sz. leiratával felhatalmazza a törv. elismert felekezeteket, hogy gyűléseiket a közigazgatási és rendőri hatóságoktól előzetesen kiadandó rendelet nélkül is megtarthassák.

Külföldi reform. misszió Nagyváradon. Aug. elején egy újabb angol, illetve amerikai misszió érkezik dr Beach, dr Gilésie és dr Good amerikai Presbyterian Church-i kiküldöttek vezetésével a magyar református egyházak meglátogatására. Előbb Budapestre mennek s onnan aug. közepén átjönnek Erdélybe is és kerületünk elnökségének intézkedésére Nagyváradon is kiszállnak, hogy közvetlenül is megismerjék a királyhágómelléki református egyházak és egyházkerület helyzetét.

10.000 dollár amerikai segély. Az erdélyi egyházkerületi közgyűlésnek kétségtelenül legfő-emelőbb jelenete dr Good beszéde volt, ki az amerikai egyházak és presbyterianus világszövetség üdvözlétét hozta az erdélyi, illetve romániai magyar reformátusok számára. Megható volt az a kijelentése, hogy érettünk minden hónap egy napján mindenütt imádkoztak. De ezenkívül a ráng-gondolásnak „beszédes bizonyosságait” is hozta: 10.000 dollár adományt. Bár értesülésünk e látogatásról és adományról nem hivatalos, de úgy képzeljük, hogy mindkettő az egész romániai magyar reformátusok számára szólt és reméljük, hogy a megfelelő arány szerint mi is kapunk e szép összegből sok és nagy szükségünknek enyhítésére.

Tolmage: Jeggyűrű. 13 egyházi beszéd a házasságról. Fordította: Bokor Sándor erdőhegyi

lelkész. A könyvnek még meglevő példányai kaphatók fordító lelkésztársunknál Erdei = Erdő-hegy, posta: Chişineu = Kisjenő [Arad m.] Ára portómentesen 12 lei.

A segesvári országos Petőfi-ünnep. Petőfi születése 100-ik évfordulójának eddig legkimagaslóbb ünneplése a segesvári, illetve fehéregyházai ünnep, mely július 30-án és 31-én lesz. A hatalmas arányu, többszörös ünnepségben a magyar társadalom minden rétege tevékeny részt vesz s a fehéregyházai emléknél alkalmi költeményt Szabolcska Mihály olvas fel.

A deési ref. főgimnáziumot és a kolozsvári leánygimnáziumot a kormány bezáratta. Az utóbbi azzal az indoklással, hogy nincs olyan helyiség, melyben délelőtti taníthatna, holott az intézet részére megvett épületeket az állam rekvirálta el már évekkel ezelőtt. Hasonló okból szünetel a bukaresti 2 tanerős református elemi iskola is, valamint a katolikusoké, úgy, hogy nincs magyar iskola Bukarestben.

Iskolakongresszus. E hó 30-án Segesváron a hitvallásos iskolák ügyében a különböző felekezetek képviselői iskolakongresszust tartanak, melyre kerületünk egyházait is meghívták; kár hogy a rendező bizottság nem választott központibb fekvésű helyet és szélesebb körű rendezés által nem tette országosabb jellegűvé és jelentőségűvé ezt a lelkeket közelről érintő eseményt.

Szíves figyelmébe! Nagy Vilmos és dr. Caba Ágoston féle olvasó és nyelvyakorló könyvek és Románia Földrajza a IV. osztály számára kaphatók lesznek Döme Károly könyvkereskedésében is Nagyszalontán.

Hivatalos rész.

Kántortanítót keres a temesvári egyház-község. Egyelőre egy évre. Pályázhatnak olyan fiatal, nőtlen emberek, akik [ha nincs is még oklevelük] orgonázni, énekelni tudnak, s kedvet és buzgóságot éreznek magukban az elemi iskolai hitoktatásra. Lakáson és esetleg némi mellékjövvelmen kívül havi 1200 lei fizetést ad az egyház. Kötelessége: vasár- és ünnepnapokon orgonista kántorság, egyébkor a hitoktatásban való segédkezés napi 3–4 órán át — Jelentkezni lehet írásban vagy személyesen Szabolcska Mihály lelkész-esperesnél Temesvárott [Timişoara]. Ref. lelkészi hivatal.

Pályázat.

A biharfélegyházai (Bihar m. vasút-állomás Gypoly 1 km. 300 m.) református egyház kántor-tanítói állására pályázatot hirdet.

Javadalma: az egyháztól 349 lei 32 bani évi készpénz, 2 kat. hold 1577 □-öl szántóföld haszonélvezete, 3¼ legelőjog, tisztességes lakás 364 □-öl

kerttel, törvényes stóla. Az államtól a leendő fizetés kiegészítés.

Egyháztól az 1922–23-ik iskolai évre ezeken kívül növendékek után 5250 lei készpénz, 21 hl. buza. kántorságért 13 hl. 50 lit. buza (páronként 5 liter).

Kötelessége: I–VI. fiu elemi osztályok vezetése, kántori teendők végzése, egyházjegyzői teendők teljesítése, lelkész akadályoztatása esetén s kánonikus órákon a templomban helyettesítése.

Kellően felszerelt kérvények augusztus 15-ig alulírott református lelkészhez küldendő. Az állás szeptember 1-én elfoglalandó.

Egei István,

ref. lelkész, iskolaszéki elnök

1071—1922. sz.

Pályázat

a nagybányai református egyházmegyébe kebeleztet amaczi református egyház lelkészi állomására.

Fizetés díjlevél szerint: 1. Fizetés az egyház tagjaitól 2944 hektoliter (23 q) tiszta rostált buza. 2. 21 papi szekér széna. 3. 9 öl kemény tűzifa. 4. Készpénz a gazdától mintegy 50 korona. 5. 20 hold (1200 □) föld négy fordulón. 6. 8 darab marhára legeltetési jog. 7. Temető haszna. 8. Fenti földből 6 vékást őszi alá háromszor, 6 vékást tavaszi alá egyszer tartoznak egyháztagnak megszántani, elvetni, a tavaszt kétszer megkapálni; tartoznak 5 holdon a füvet lekasálni, behordani, némi ellátás mellett Tartoznak lelkész 6 vékás házi kertjét egyszer, vagy ehelyett 2 vékás kender földjét megszántani, elvetni. 9. 1000 kor. tökesegély kamata. 10. Stóla e. megyei megállapítás szerint. 11. Lakás és kert. 12. Állami illetmények. A földek állami adóját az egyház fizeti.

A díjlevél összes értéke egyházi megállapítás szerint 109440 kor. Az egyház a 2., 3., 8. alatti tételeket megváltani akarja az e. megye és kerület jóváhagyása mellett.

Pályázati határidő: a pályázat közzétételétől számított három hét. Kellően felszerelt pályázati kérvények Széll György espereshez, Avasújvárosba (Szatmár megye) küldendő. Az állás október hó 1-én, esetleg a választás jogerőre emelkedése után, foglalandó el.

Kelt Nagyváradon, 1922 július hó 20-án.

Sulyok.

Pályázat hirdettetik

az érköbölkúti református elemi iskola III-ik tanító-állására.

Javadalma: 6000 Lei, melyet az egyház mindaddig míg az államsegély kiutalva nem lesz, 24 köből rozs, 2 öl tűzifa és 50 gyermek után fél véka rozs, 1 véka csöves tengeri, 1 csirke tandij természetben vagy piaci árban szolgáltat ki. Az állami fiz. kiegészítés folyósítása után, ezeknek fizetését az egyház beszünteti, amikor is az egyház pénztárából 50 lei lesz kiutalva. Természetbeni lakás, kerttel.

Kötelessége az egyház által reá bízandó osztályok vezetése, jelenleg III–VI. leányosztály.

Pályázhatnak ref. vallásu tanítónők, esetleg tanítók. Az állás szeptember 1-én elfoglalandó. A megválasztott oklevelét egyenjogusítani tartozik. Pályázati határidő augusztus 26. Erköbölkut [vasuti állomás: Székelyhid. Bihar m.]

Presbyterium.

Pályázat

az asszonyvásárai ref. helvettes leánytanítói állásra.

Évi javadalom: 1. Természetbeni lakás, (két szoba, konyha, kamara s mellékhelyiségek); 2. Készpénzben évi 6000 Lei évnegyedes előleges részletekben; 3. Minden beiratkozott tanköteles leánygyermek után 1 véka (egy) termés a szülők anyagi viszonyaihoz mérten presbyterium által megállapítva, hogy buza, rozs, vagy tengeri fizettetik-e.

Kötelesség az I—VI. oszt. leány növendékek tanítása. Pályázhatnak okleveles férfi s. nőtanítók augusztus 15-ig. Az állás szeptember elsején elfoglalandó.

Asszonyvásár, 1922 július 12-én.

Ref. lelkészi hivatal.

Koly-nagykgyai ref. egyház lelkészi hivatalától. 78—1922.

Pályázat.

A koly-nagykgyai ref. egyházközség kolyi kántortanítói állására ezennel pályázatot hirdet.

Évi javadalom az 1865. évben kelt eredeti díjlevél elvileg való fentartása mellett, mindaddig míg a tanítói fizetések országosan rendeztetnek:

1. 16 kis hold első osztályu szántóföld és kaszáló 1100 □-ölével számítva; 2. 10 mm. buza; 3. 4 mm. tengeri; 4. 10 hl bor; 5. 1 □-öl tűzifa hazaszállítva; 6. Tandíjváltság egyházpénztárából fizetve: I—II. oszt. növendék után 5 lei, III—IV. oszt. növendék után 10 lei, IV—V. oszt. növendék után 15 lei. Megjegyzendő a tankötelelések száma 120; 7. Stóla egyházmegyei rendelkezés szerint; 8. Természetbeni lakás 2 szoba, konyha, kamara, baromfi és sertés óllal. A földek adóját az egyház fizeti

Kötelességek: I—VI. osztály vezetése, egyházi jegyzői teendők végzése, lelkésznek helyettesítése és egyháztársadalmi munkájában való segédkezése. Allandóan: énekhar szervezése és vezetése. Személyes megjelenés szükséges, mint orgonista kántornak meghallgatására. Pályázati kérvényhez szükséges a pályázó lelkésznek ajánló levele, bizonyítványa. Pályázhatnak az állam hatalom által előírt képesítéssel rendelkező tanítók.

Pályázat határideje a pályázati hirdetés megjelenésétől számított 2 hét. Állás azonnal elfoglalandó.

Koly-Nagykgya, (Bihar m.) 1922. július 23.

Pósta István,
ref. lelkész.

Pályázat

a szalacsi (Biharmegye) református kántortanítói állásra.

Fizetés: 1. Javadalmi jegyzőkönyv szerint 133 hl. és 20 liter gabona. Ezért az egyház az 1922. évre fizet 10.656 Lei megváltási összeget, 2. 7 kat. hold

769 □-öl szántóföld és 921 □-öl rét. — Adóját az egyház fizeti. 3. Lakás kertetel. 4. Stóla. — Kötelessége: Az összes kántori teendők végzésére. A presbyterium által kijelölt osztály, vagy osztályok tanterv szerinti tanítása. Kanonikus alkalmakkor és lelkész akadályoztatása esetén az istenitisztelek végzése. Énekhar vezetése. Legátusok ellátása. Egyházi jegyzőség.

Megjegyezzük, hogy az állás a magyar uralom idejében államsegélyes volt. Pályázati határidő 1922. augusztus 15. Próba idejét tudatni fogjuk. Az állás szeptember 1-én elfoglalandó.

Presbyterium.

Pályázat.

A szatmárgörbdi református előkönyörgő kántortanítói állásra, Javadalom: 1. Ház, kert 1 kat. hold 222 □-öl külső földdel; 2. 1180 lit. buza, 680 lit. tengeri; 3. Pénz 40 lei 46 bani; 4. 12 köblös szántóföld, 5 köblös rét, adóját az egyház fizeti. Tanító az udvaron gyűlt trágyát a tanítói földekre kivitetni tartozik; 5. Hat öl fa, melyből 3 öllet megvesz és beszállítat az egyház, a másik 3 ölnek folyó árát fizetni, ha a főhatóság e fizetési módot jóváhagyja; 6. Kertszántás és termésbehordás; 7. Stóla egyházkerületi megállapítás szerint; 8. Esetleges államsegély.

Kötelesség: A hat osztályu mindennapi és az ismétlő iskola tanítása. A kántori teendők végzése. Énekhar szervezése és vezetése. Ünnepek és vasárnap délelőtt az istenitiszteleknek prédikációval, délután és hétköznap könyörgéssel végzése. Lelkésznek akadályoztatása esetén anyaegyházban helyettesítése. Egyházi jegyzőség s gondnoki számadás elkészítése. Kérvények fejszerelve s esperesileg megerősített, működési bizonyítvánnyal ellátva augusztus 15-ig alólírothoz intézendők. Az állás szeptember 1-én elfoglalandó.

Aranyosmegyes, 1922 július 20.

Szabó József,
ref. lelkész.

Pályázat

segédlelkészi állásra. A szatmárhegyi reform. egyházközség, vallástanító segédlelkészi állomására (Egyetemes Konvent 1916—87. sz. határozatával inézményes káptalanság) pályázatot hirdet.

Javadalma: egy butorozatlan szoba, 4 méter tűzifa beszállítva, vagy ezeknek válsága: 920 Lei. A presbyterium által 1917—58. határozattal díjlevélben megállapított 500 Lei (ötszáz) évi készpénzjavadalom. Az egyház költségvetésében biztosított s Esperes ur által megerősített 9500 Lei (kilencezerötszáz) évi drágasági segély.

Megjegyeztetik, ha az állam folyóvá teszi a kápláni kongruát, hitoktatói stb. segélyt, ezeknek összege az egyház által előlegezett 9500 Lei évi drágasági segélyből levonatik, illetve az egyháztól élvezett drágasági segély, az állami stb. segélyekből segédlelkészi által esetenként egyházi pénztárba visszafizetendő.

Kötelesség: Vallástanítás az állami és az ismétlő iskola osztályaiban, heti 10—12 órán. Minden hónap „egy” vasárnapján délelőtt és délután, továbbá Canonica órákon és lelkész akadályozása esetén templomi szolgálat, általában mindegyik lelkészi teendőkben segédkezés.

Pályázati határidő e pályázati hirdetés megjelentésétől számított 3 hét; ezen idő alatt levélbeli megkeresésre, vagy személyes bemutatkozás esetén, mely előnyt biztosít, lehetőleg vasárnapon, amikor próbászónoklat is tartandó; lelkes szívesen ad bővebb felvilágosítást. Pályázati folyamodványok alulírotthoz küldendők.

Szatmártól Szatmárhegy 17 km. s naponként öt ízben lehet vonaton eljutni. Az állás szeptember 15-ig elfoglalandó.

Szatmárhegy, 1922 július 16.

Makay Elek,
ref. lelkész.

1123 - 1922.

Tekintetes Igazgatóság!

Tudomásul vétel s további intézkedés megtevése céljából a közoktatásügyi minisztérium kolozsvári államtitkárságának 17124-1922 IV. sz. körrendeletét magyar fordításban közlöm:

Az illetékes közoktatási és politikai ellenőrző közegek jelentéséből megállapítást nyert, hogy sok iskolánál, különösen középiskolánál [polgári iskola, képző] melyeknek fenntartója nem az állam és előadási nyelve nem román, több tekintetben nem alkalmazkodtak az új közjogi helyzethez. Következésképpen tisztelettel felhívjuk, hogy a felügyelete alatt álló összes iskoláknak, különösen a fentebb említetteknek szeme elé tartani méltóztassék, hogy a közoktatási minisztérium alábbi intézkedéseit betartsák:

1. Minden hivatalos iratban, feliratokban és pecsétéken a helységek [község, város, megye] hivatalos neve a román állam nyelvén alkalmazandó. Ezen elnevezéseket a kolozsvári kerületi statisztikai hivatal szerkesztésével 1921-ben megjelent [Martinivici] Erdélyi szótárból kell venni.

Más nyelven elnevezések csak zárjelben használhatók.

2. Minden iskolaköteles a homlokzaton az iskola elnevezését, első sorban a román állam nyelvén és csak másodsorban alkalmazhatja más nyelven is.

3. Az iskola elnevezése mellett a román állam címere is alkalmazandó és pedig a kolozsvári Buletinul Oficial 1922. 7-8. számában közölt leírás szerint.

E tárgyban a közigazgatási hatóságok felvilágosítással fognak szolgálni.

4. Az iskola belsejében is a különböző helyiségek felett a rendeltetésüket jelző feliratok, első sorban a román állam nyelvén és csak azután más nyelven alkalmazandók. Az államtitkár.

Teljes tisztelettel

Nagyvárad, 1922 július 25.

Sulyok.

Szülők figyelmébe!

Ha pénzt akarnak megtakarítani, úgy látogassanak el

SCHNEIDER és MIHELFIHEZ
Ferdinánd király- [Rákóczi-] ut 10. [Széchenyivel szemben.]

Nagytiszeletű Esperes, iskolaszéki Elnökök és Igazgató urak figyelmébe!

A 321-1922. sz. Egyházkerületi közgyűlési határozattal népiskoláinknak használatra ajánlott **román-magyar nyelvű iskolai nyomtatványokat** famentes papírra nyomtatva raktáron tartom és azokat a következő legjutányosabb áraim mellett hozom forgalomba:

Előmeneteli és mulasztási napló, íve 70 bani
Haladási napló --- --- --- íve 60 bani

Ezen nyomtatványokból tetszés szerinti mennyiséget be is köthetethet, a Mulasztási Naplót kötetenként 20 Leiért, a Haladási Naplót 12 Leiért.

Értesítő könyvecske, darabja 2 le 20 bani.

Elemi iskolai bizonyítvány darabja 50 bani.

Bármely más nyomtatványokat, borítékokat, papírokat is legjutányosabb áron szállíthatok és tisztelettel ajánlom jönnévi könyvnyomdám szíves figyelmükbe.

Nagybecsű megrendelésüket kérve és azt előre is megköszönve, vagyok

hittestvéri tisztelettel

BÉRES KÁROLY nyomdatulajdonos,
az „Egyházi és Iskolai Szemle” kiadója

Oradia-Mare - Nagyvárad, Fő-utca 14. szám.

A háboru alatt
leszerelt

ORGONA

sipoknak
ujakkal

pótlását megkezdtém és már eddig is több
reformatus egyház orgonájának

helyreállítását

pontosan elvégeztem. — A nagytiszeletű lelkészi hivataloknak szívesen küldök költségvetést, de kérem, hogy előbb a *leszerelési* bárcát beküldeni szíveskedjenek.

ORSZÁGH ANTAL orgonaépítő

O.-Mare (Nagyvárad), Ferdinánd király (Rákóczi) - út 41. sz.

MAJOR FERENCZ

építész vállalkozó, Oradea-Mare - Nagyvárad

6-6

Hármas-utca 9.

Készít: mindenféle terveket és költségvetéseket, szakértői megbízásokat és becsléseket. — Vállal a magas építkezéshez tartozó :: minden munkát, javítást és átalakítást. ::

Gyermek ruha!

Hol megérkeztek!

Bécsi fiú és gyermek ruha u. m.: **flu- és leányka kabát különlegességek.**

Bel- és külföldi gyapju-szövetek, szabókellékek dús választékban.

Béres Károly könyvnyomdája Oradea-Mare — Nagyvárad.